

KONFERENSIYALAR COM

ANJUMANLAR PLATFORMASI

**X RESPUBLIKA ILMIY-
AMALIY KONFERENSIYASI**

**YANGI DAVR ILM-
FANI: INSON UCHUN
INNOVATSION G'OYA
VA YECHIMLAR**

MAY, 2026

ISSN 3093-8791

ELEKTRON NASHR:
<https://konferensiyalar.com>

KONFERENSIYALAR COM

ANJUMANLAR PLATFORMASI

**YANGI DAVR ILM-FANI:
INSON UCHUN INNOVATSION
G'OYA VA YECHIMLAR**

**X RESPUBLIKA ILMIY-AMALIY
KONFERENSIYASI MATERIALLARI**

2026-yil, may

TOSHKENT-2026

Yangi davr ilm-fani: inson uchun innovatsion g'oya va yechimlar.

X Respublika ilmiy-amaliy konferensiyasi materiallari to'plami.
2-jild, 10-son (may, 2026-yil).– 93 bet.

Mazkur nashr ommaviy axborot vositasi sifatida 2025-yil, 8-iyulda
C-5669862 son bilan rasman davlat ro'yaxatidan o'tkazilgan.

Elektron nashr: <https://konferensiyalar.com>

ISSN: 3093-8791 (onlayn)

Konferensiya tashkilotchisi: "Scienceproblems Team" MChJ

Konferensiya o'tkazilgan sana: 2026-yil, 26-may

Mas'ul muharrir:

Isanova Feruza Tulqinovna

Annotatsiya

Mazkur to'plamda "Yangi davr ilm-fani: inson uchun innovatsion g'oya va yechimlar" mavzusidagi X Respublika ilmiy-amaliy konferensiyasi materiallari jamlangan. Nashrda respublikaning turli oliy ta'lim muassasalari, ilmiy markazlari va amaliyotchi mutaxassislari tomonidan tayyorlangan maqolalar o'rin olgan bo'lib, ular ijtimoiy-gumanitar, tabiiy, texnik va yuridik fanlarning dolzarb muammolari va ularning innovatsion yechimlariga bag'ishlangan.

Ushbu nashr ilmiy izlanuvchilar, oliy ta'lim o'qituvchilari, doktorantlar va soha mutaxassislari uchun foydali qo'llanma bo'lib xizmat qiladi.

Kalit so'zlar: ilmiy-amaliy konferensiya, innovatsion yondashuv, zamonaviy fan, fanlararo integratsiya, ilmiy-tadqiqot, nazariya va amaliyot, ilmiy hamkorlik.

Barcha huquqlar himoyalangan.

© Scienceproblems team, 2026-yil

© Mualliflar jamoasi, 2026-yil

MUNDARIJA

TARIX FANLARI

Erkinov Alisher

BUXORO SHAHRINING TURAR-JOY MAHALLALARI, AHOLISI SONI VA
ETNIK TARKIBI (XIX ASR OXIRI – XX ASR BOSHLARI) 5-8

Sheripova Mahliyo

XIX ASR OXIRI – XX ASR BOSHLARIDA XIVA XONLIGINING MADANIY MUHITI VA
KOMIL XORAZMIY FENOMENI 9-14

Yusupov Xamdambek

XORIJ TARIXSHUNOSLIGIDA AFRIG'IYLLAR SULOLASINING KELIB CHIQISHI
MASALASI: YONDASHUVLAR VA QARASHLAR 15-19

Xo'jayeva Inobat

YANGI O'ZBEKISTON VA YUNESKO: MADANIY MEROS, TA'LIM VA
BARQAROR RIVOJLANISH SOHASIDAGI STRATEGIK HAMKORLIK 20-26

Abdullayeva Shoxnoza

XORAZM TANBUR CHIZIG'I — SHARQ MUSIQA MADANIYATIDA NOYOB
NOTA YOZUVI TIZIMI VA UNING TARIXIY AHAMIYATI 27-32

Xakimov Mansurbek

OROL FOJIASI – GLOBAL EKOLOGIK MUAMMO SIFATIDA 33-40

Xudoyorov Abrorjon

"XORAZM HAQIQATI" GAZETASIDA QISHLOQ MEHNAT AHLINING URUSH
YILLARIDAGI HAYOTI VA JASORATI MAVZUSINING YORITILISHI 41-43

Matchonova Nilufar

AMUDARYO HAVZASIDA IJTIMOYIY TARIX VA EKOLOGIK O'ZGARISHLARNING
O'ZARO TA'SIRI: EFTALIYLLAR DAVRI ANTROPOGEN LANDSHAFTLARI VA
SOTSIO-EKOLOGIK MOSLASHUV (V–VI ASRLAR) 44-49

IQTISODIYOT FANLARI

Иногамова Наира

ЦИФРОВИЗАЦИЯ КАК ФАКТОР УСКОРЕНИЯ ПРОГРЕССА ПО ЦЕЛЯМ
УСТОЙЧИВОГО РАЗВИТИЯ: ОПЫТ УЗБЕКИСТАНА 50-54

FILOLOGIYA FANLARI

Begmatova Diloromkhan

THE FUNCTIONAL ASPECT OF POLITICAL EUPHEMISMS IN DARI LANGUAGE
NEWSPAPER TEXTS 55-58

Akbarova Ma'suma

INGLIZ VA O'ZBEK TILLARIDA KIYIM-KECHAK LEKSIKASINING LINGVOMADANIY
TAHLILI 59-61

Isanova Feruza

O'ZBEK VA INGLIZ HUQUQIY DISKURSIDA MODALLIK IFODASI:
QIYOSIY-LINGVISTIK TAHLIL 62-67

YURIDIK FANLAR

Xushboqov Himoyiddin

KIBERJINOYATLARNI TERGOV QILISHDA RAQAMLI DALILLARNI AUTENTIFIKATSIYA
QILISHNING HUQUQIY MUAMMOLARI 68-74

PEDAGOGIKA FANLARI

Xaydarova Namunaxon

GEYMIFIKATSIYA TEXNOLOGIYASI ASOSIDA BO'LAJAK MAKTABGACHA TA'LIM
TARBIYACHILARINING KASBIY KOMPETENTLIGINI RIVOJLANTIRISH ZARURATI VA
UNING ILMIY-METODIK ASOSLARI 75-78

Gulamov Shavkat

TALABALARDA ILMIY DALILASH VA LOGIK ARGUMENTATSIYA QOBILIYATINI
RIVOJLANTIRISH 79-84

Yalgasheva Zilola

INKLYUZIV TA'LIM SHAROITIDA BO'LAJAK MAXSUS PEDAGOGLARNING
USLUBIY KOMPETENSIYASINI RIVOJLANTIRISH METODIKASI 85-87

Rasulova Dilafruzxon

XALQARO PEDAGOGIK ATAMALARNI O'QITISHDA KOMPETENSIYAVIY
YONDASHUVNING NAZARIY ASOSLARI 88-92

INKLYUZIV TA'LIM SHAROITIDA BO'LAJAK MAXSUS PEDAGOGLARNING USLUBIY KOMPETENSIYASINI RIVOJLANTIRISH METODIKASI

Yalgasheva Zilola Xaziratkul qizi

Jizzax davlat pedagogika universiteti 1 - bosqich tayanch doktoranti

Annotatsiya. Ushbu tezisda inklyuziv ta'lim sharoitida bo'lajak maxsus pedagoglarning uslubiy kompetensiyasini rivojlantirish metodikasi yoritiladi. Inklyuziv ta'lim maxsus pedagogdan nafaqat nazariy bilim, balki turli rivojlanish xususiyatlariga ega bolalar bilan ishlash, individual ta'lim yo'nalishini loyihalash, korreksion-rivojlantiruvchi mashg'ulotlarni tashkil etish va pedagogik jarayonni moslashtirish ko'nikmalarini talab qiladi. Shu sababli bo'lajak maxsus pedagoglarda uslubiy kompetensiyani rivojlantirish kasbiy tayyorgarlikning muhim tarkibiy qismi hisoblanadi. Tezisda kompetensiyaviy, shaxsga yo'naltirilgan, faoliyatli va reflektiv yondashuvlar asosida uslubiy kompetensiyani shakllantirish shartlari tahlil qilinadi. Shuningdek, amaliy mashg'ulotlar, keys tahlili, pedagogik kuzatuv, individual ta'lim dasturini loyihalash, differensial topshiriqlar va reflektiv baholashning metodik ahamiyati asoslanadi.

Kalit so'zlar: inklyuziv ta'lim, maxsus pedagog, uslubiy kompetensiya, metodika, individual yondashuv, korreksion ta'lim, pedagogik diagnostika, refleksiya.

METHODOLOGY FOR DEVELOPING METHODOLOGICAL COMPETENCE OF FUTURE SPECIAL EDUCATION TEACHERS IN THE CONDITIONS OF INCLUSIVE EDUCATION

Yalgasheva Zilola Khaziratkul qizi

Jizzakh State Pedagogical University,
1st stage basic doctoral student

Annotation. This thesis discusses the methodology for developing methodological competence of future special educators in the conditions of inclusive education. Inclusive education requires a special educator not only theoretical knowledge, but also the skills to work with children with different developmental characteristics, design an individual educational path, organize corrective and developmental classes, and adapt the pedagogical process. Therefore, the development of methodological competence in future special educators is an important component of professional training. The thesis analyzes the conditions for the formation of methodological competence based on competency-based, person-oriented, active and reflexive approaches. The methodological importance of practical exercises, case analysis, pedagogical observation, individual educational program design, differential assignments, and reflective assessment is also substantiated.

Keywords: inclusive education, special education teacher, methodological competence, methodology, individual approach, remedial education, pedagogical diagnostics, reflection.

DOI: <https://doi.org/10.47390/ydif-y2026v2i10/n16>

Zamonaviy ta'lim tizimida inklyuziv yondashuvning kengayishi maxsus pedagoglarni tayyorlash mazmunini yangilashni talab qilmoqda. Inklyuziv ta'limning asosiy g'oyasi har bir bolaning ta'lim olish huquqini ta'minlash, uning individual imkoniyatlarini rivojlantirish va ijtimoiy moslashuviga ko'maklashishdan iborat. Bunday sharoitda maxsus pedagogning faoliyati faqat o'quv materialini yetkazish bilan cheklanmaydi, balki bolaning ehtiyojini aniqlash, mos metod va vositalarni tanlash, ta'lim muhitini moslashtirish hamda ota-onalar va boshqa mutaxassislar bilan hamkorlik qilishni ham qamrab oladi.

Bo'lajak maxsus pedagoglarning uslubiy kompetensiyasi ularning kasbiy vazifalarni metodik jihatdan asoslangan holda bajarish qobiliyatini ifodalaydi. Bu kompetensiya

diagnostik kuzatuv, individual ta'lim dasturini tuzish, korreksion-rivojlantiruvchi mashg'ulotlarni loyihalash, bolaning rivojlanish dinamikasini baholash va o'z faoliyatini refleksiv tahlil qilish kabi ko'nikmalar bilan bog'liq. Inklyuziv ta'lim sharoitida ushbu kompetensiyani rivojlantirish dolzarb ahamiyatga ega, chunki turli ehtiyojli bolalar bilan ishlash pedagogdan moslashuvchan, ijodiy va ilmiy asoslangan metodik qarorlarni talab qiladi.

Tadqiqotda nazariy tahlil, pedagogik umumlashtirish, qiyosiy tahlil va metodik modellashtirish usullaridan foydalanildi. Maxsus pedagogika, inklyuziv ta'lim, kompetensiyaviy yondashuv va korreksion-rivojlantiruvchi ta'limga oid ilmiy manbalar tahlil qilindi. Shuningdek, bo'lajak maxsus pedagoglarda uslubiy kompetensiyani rivojlantirishga xizmat qiluvchi didaktik shart-sharoitlar, o'quv faoliyati shakllari, baholash mezonlari va refleksiv topshiriqlar nazariy jihatdan umumlashtirildi.

Inklyuziv ta'lim sharoitida bo'lajak maxsus pedagoglarning uslubiy kompetensiyasini rivojlantirish bir nechta pedagogik asosga tayanadi. Avvalo, kompetensiyaviy yondashuv talabaning nazariy bilimni amaliy kasbiy faoliyatda qo'llay olishini ta'minlaydi. Maxsus pedagogik faoliyatda bu yondashuv bolaning rivojlanish xususiyatlarini tahlil qilish, ta'limiy qiyinchiliklarni aniqlash, individual topshiriqlarni moslashtirish va natijani baholash kabi amaliy ko'nikmalarni shakllantirishga xizmat qiladi.

Shaxsga yo'naltirilgan yondashuv uslubiy kompetensiyani rivojlantirishda muhim metodik asos bo'lib, har bir bolaning ehtiyoji, rivojlanish darajasi, qiziqishi va ijtimoiy tajribasini hisobga olishni talab qiladi. Bo'lajak maxsus pedagog ta'lim jarayonida bir xil metodni barcha bolalarga bir xilda qo'llash emas, balki bolaning imkoniyatiga moslashtirilgan pedagogik yechim ishlab chiqish zarurligini anglab boradi. Bu esa talabalarda individual ta'lim yo'nalishini loyihalash, mos didaktik materiallarni tanlash va o'quv topshiriqlarini differensiallashtirish ko'nikmalarini rivojlantiradi.

Faoliyatli yondashuvga ko'ra, uslubiy kompetensiya faqat nazariy tushunchalarni o'zlashtirish orqali emas, balki amaliy harakatlar jarayonida shakllanadi. Shu bois maxsus pedagoglarni tayyorlashda keys tahlili, mikrodars, pedagogik vaziyatlarni modellashtirish, korreksion mashg'ulot ssenariysini tuzish va pedagogik kuzatuv natijalarini tahlil qilish kabi topshiriqlar muhim o'rin tutadi. Talaba bunday faoliyat orqali real kasbiy vaziyatlarga yaqin sharoitda metodik qaror qabul qilishni o'rganadi.

Refleksiv yondashuv esa bo'lajak maxsus pedagogning o'z faoliyatini tahlil qilish, xatolar sababini anglash va keyingi metodik harakatlarni takomillashtirish qobiliyatini rivojlantiradi. Inklyuziv ta'limda pedagogik qarorlar doimiy tahlil va qayta ko'rib chiqishni talab qiladi. Shuning uchun refleksiv kundalik, o'z-o'zini baholash varaqalari, mashg'ulotdan keyingi tahliliy suhbatlar va portfolio talabalarning uslubiy kompetensiyasini rivojlantirishda samarali vosita bo'lib xizmat qiladi.

Bo'lajak maxsus pedagoglarda uslubiy kompetensiyani rivojlantirish metodikasi ta'lim jarayonining nazariy va amaliy qismlarini uzviy bog'lashni talab qiladi. Agar talaba maxsus pedagogika bo'yicha faqat tushunchalarni yod olsa, u real inklyuziv muhitda bolaning ehtiyojiga mos qaror qabul qilishda qiynaladi. Shu sababli o'quv jarayonida amaliy vaziyatlar, individual rivojlanish xaritalari, diagnostik kuzatuv blankalari, moslashtirilgan topshiriqlar va korreksion mashg'ulot loyihalaridan foydalanish zarur.

Metodik tayyorgarlikning samaradorligi talabning bolaning ehtiyojini to'g'ri aniqlashi, o'quv materialini moslashtirishi, ota-onalar bilan hamkorlikni yo'lga qo'yishi va rivojlanish natijalarini baholay olishi bilan belgilanadi. Inklyuziv ta'lim sharoitida maxsus pedagog turli mutaxassislar bilan hamkorlikda ishlaydi. Shu sababli uslubiy kompetensiya kommunikativ, diagnostik va reflektiv kompetensiyalar bilan integratsiyada shakllanishi lozim.

Inklyuziv ta'lim sharoitida bo'lajak maxsus pedagoglarning uslubiy kompetensiyasini rivojlantirish maxsus ta'lim sifatini oshirishning muhim pedagogik omilidir. Mazkur kompetensiya nazariy bilim, amaliy metodik harakat, diagnostik fikrlash, individual yondashuv va reflektiv baholashning uyg'unligida shakllanadi. Kompetensiyaviy, shaxsga yo'naltirilgan, faoliyatli va reflektiv yondashuvlar ushbu jarayonning asosiy metodik poydevorini tashkil etadi. Ta'lim jarayonida keys tahlili, pedagogik kuzatuv, individual dastur loyihasi, korreksion mashg'ulot ssenariysi, portfolio va reflektiv topshiriqlardan foydalanish bo'lajak maxsus pedagoglarning kasbiy-uslubiy tayyorgarligini kuchaytiradi.

Adabiyotlar/Литература/References:

1. Выготский Л.С. Основы дефектологии. — СПб.: Лань, 2003. — 654 с.
2. Назарова Н.М. Специальная педагогика. — М.: Академия, 2010. — 400 с.
3. Малофеев Н.Н. Специальное образование в меняющемся мире. — М.: Просвещение, 2018. — 319 с.
4. Зимняя И.А. Ключевые компетенции — новая парадигма результата образования // Высшее образование сегодня. — 2003. — № 5. — С. 34–42.
5. Хуторской А.В. Компетентностный подход в обучении. — М.: Эйдос, 2013. — 73 с.
6. Митчелл Д. Эффективные педагогические технологии специального и инклюзивного образования. — М.: Перспектива, 2011. — 138 с.
7. UNESCO. Guidelines for Inclusion: Ensuring Access to Education for All. — Paris: UNESCO, 2005. — 37 p.
8. Florian L., Black-Hawkins K. Exploring inclusive pedagogy // British Educational Research Journal. — 2011. — Vol. 37, № 5. — P. 813–828.

**YANGI DAVR ILM-FANI: INSON UCHUN
INNOVATSION G'OYA VA YECHIMLAR**
X RESPUBLIKA ILMIY-AMALIY KONFERENSIYASI MATERIALLARI
2026-yil, may

Mas'ul muharrir: *F.T.Isanova*
Texnik muharrir: *N.Bahodirova*
Diszayner: *I.Abdihakimov*

Yangi davr ilm-fani: inson uchun innovatsion g'oya va yechimlar.
X Respublika ilmiy-amaliy konferensiyasi materiallari to'plami.
2-jild, 10-son (may, 2026-yil). – 93 bet.

Mazkur nashr ommaviy axborot vositasi sifatida 2025-yil, 8-iyulda
C-5669862 son bilan rasman davlat ro'yaxatidan o'tkazilgan.

ISSN: 3093-8791 (onlayn)

Elektron nashr: <https://konferensiyalar.com>

Konferensiya tashkilotchisi: "Scienceproblems Team" MChJ

Konferensiya o'tkazilgan sana: 2026-yil, 26-may

Barcha huquqlar himoyalangan.
© Science problems team, 2026-yil.
© Mualliflar jamoasi, 2026-yil.